

Afspraken Arbitrage Veldhockey

Seizoen 2026 - 2027

INLEIDING

De Afspraken Arbitrage heeft een update gekregen door de toevoeging van onder andere pictogrammen en interactieve elementen, zoals voorbeeldvideo's. Mochten er na het lezen van dit document nog vragen zijn, dan kan je altijd bij de Commissie Spelregels terecht.

Wij wensen jullie allemaal veel succes en plezier dit seizoen!

Legenda

Bestaande afspraak opnieuw onder de aandacht

Nieuwe of gewijzigde afspraak/aandachtspunt voor dit seizoen

Meer weten over deze afspraak? Klik dan hier.

Voorbeeldvideo bekijken? Klik dan hier.

DOEL AFSPRAKEN ARBITRAGE VELDHOockey

De Afspraken Arbitrage vormen het fundament hoe scheidsrechters de spelregels moeten interpreteren en toepassen. Door ons te houden aan deze afspraken kunnen we iedere week consistent en voorspelbaar fluiten en zo positief bijdragen aan de sport die we allemaal zo ontzettend leuk vinden.

Een excellerend scheidsrechtersteam helpt om onze sport in alle aspecten een succes te laten zijn. Wij willen daarom op zo'n manier het spel begeleiden dat er altijd een eerlijke, veilige en attractieve hockeywedstrijd ontstaat.

OVERZICHT SPELREGEL- EN INTERPRETATIEWIJZIGINGEN

In het spelreglement veldhockey zijn meerdere wijzigingen doorgevoerd door de FIH. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste wijzigingen.

Regel	Aard wijziging
2.1	Te veel spelers op het veld Als het hebben van teveel spelers op het veld spelbepalende invloed heeft, dan moet de aanvoerder nu een gele kaart krijgen (voorheen werd alleen naar een persoonlijke straf verwezen). Als er geen spelbepalende invloed is, dan kan een persoonlijke straf worden gegeven als hiertoe aanleiding is.
9.16	Bal raakt een losliggend object op het veld De tekst van regel 11.8 is verplaatst naar regel 9.16. En de tekst van regel 9.16 is verplaatst naar regel 13.3n. Inhoudelijk verder geen wijzigingen.

Regel	Aard wijziging
	Bal raakt een scheidsrechter of niet bevoegd persoon Als de bal een scheidsrechter of onbevoegd persoon op het veld raakt, dan wordt er doorgespeeld, tenzij dit leidt tot een voordeel voor een team. In dat geval wordt een bully gegeven. Voorheen werd er altijd doorgespeeld, aangezien deze personen als 'dood spelobject' werden beschouwd.
11.8	Deze regel betekent niet dat er altijd een bully moeten worden gegeven. Als er geen voordeel voor een team is, dan wordt er gewoon doorgespeeld. Voorbeeld: <i>Als er ook uitslaan zou worden toegekend als de scheidsrechter niet door de bal zou zijn geraakt, dan is er geen sprake van 'voordeel' en hoeft geen bully worden gegeven.</i> Let op: Als tijdens een strafcorner het spel wordt onderbroken (en niet aan regel 13.5 wordt voldaan), dan wordt de strafcorner opnieuw genomen.
13.3n	Beschermende kleding na de strafcorner Deze regel bestond al als afspraak en staat nu in de Standaard Afspraken. Er verandert dus weinig. Bij het thema 'strafcorner' worden de wijzigingen besproken die zijn doorgevoerd ten opzichte van de voorgaande afspraak.
13.7d	Het nemen van een strafbal De speler die de strafbal neemt moet achter de bal en binnen speelafstand van de bal staan voordat er wordt gefloten om de strafbal te nemen.

Verder is besloten om een aantal verduidelijkingen aan te brengen in de afspraken voor dit seizoen rondom gedrag op en rond het veld, het management van de strafcorner en het afdoen van beschermende kleding tijdens en na een strafcorner.

THEMA 1 - GEDRAG OP EN ROND HET VELD

+ Crowding

Met name na het toekennen van strafcorners of doelpunten, is weer een toename zichtbaar in het protesteren met meerdere spelers bij een scheidsrechter (crowding). Hoewel scheidsrechters dit actief moeten proberen te voorkomen door aan te geven dat slechts één speler bij hen een normale vraag mag komen stellen, zien we nog te vaak dat spelers zich op afstand met de uitleg bemoeien, zich (nadat de beslissing al is toegelicht) nog een keer richting een van beide scheidsrechters begeven of dat medespelers in de nabijheid van een scheidsrechter blijven staan om mee te luisteren met de uitleg. Deze situaties vallen nog steeds onder crowding en moeten daarom ook met een groene kaart worden bestraft.

+ Onsportief en ongewenst gedrag

Het is belangrijk dat scheidsrechters ongewenst en onsportief gedrag van spelers en coaches adequaat managen. De ernst van de situatie bepaalt hoe dit gebeurt. Hierbij kun je denken aan het aanspreken van een coach of het vermanen van een speler.

Bepaalde vormen van onsportief en ongewenst gedrag worden altijd bestraft met een persoonlijke straf. In de basis is dit een groene kaart, al kan de hevigheid soms aanleiding geven tot een gele kaart. Het is aan scheidsrechters om dit af te wegen:

- Het maken van een **wegwerpgebaar** richting een scheidsrechter.

- Het nadrukkelijk uiten van het **ongenoegen over een beslissing** van een scheidsrechter (denk aan cynisch klappen of hoofdschuddend aankijken).
- Het van **grote afstand aan komen rennen** richting een scheidsrechter om in woord en gebaar te protesteren tegen een gemaakte beslissing.
- Het **hevig protesteren in woord en gebaar**.

Probeer (emotionele) discussies met spelers en/of coaches direct na afloop van de wedstrijd op het veld te voorkomen. Zoek elkaar later in het clubhuis op om dan, op een normale manier, met elkaar de wedstrijd of wedstrijdssituaties na te bespreken.

Teamwork

Fluiten doe je samen: wees daarom eerlijk tegen elkaar over beslissingen die zijn gemaakt tijdens de wedstrijd en val elkaar na de wedstrijd, daarbuiten of op social media nooit af. Geef elkaar opbouwende feedback zodat iedereen kan leren!

Alle afspraken rondom management en persoonlijke straffen op een rijtje.

THEMA 2 - HOGE BAL

De landing van de hoge bal wordt beoordeeld conform regel 9.10 *“Spelers mogen niet binnen 5 meter komen van een tegenstander die een neerkomende bal probeert te ontvangen, totdat de bal door die tegenstander is aangeraakt. De bal mag binnen 5 meter, maar buiten speelafstand, onderschept worden mits dit veilig gebeurt.”*

Duidelijke eerste ontvanger

Scheidsrechters beoordelen wie de duidelijke eerste ontvanger is op het moment dat de bal zich op het hoogste punt van de vlucht bevindt. Deze speler heeft vervolgens het recht om de hoge bal te ontvangen.

Nadat de duidelijke eerste ontvanger de bal heeft aangeraakt, mogen tegenstanders die op tenminste 5 meter afstand stonden (op het moment van het eerste balcontact) de bal weer spelen. Als tegenstanders van een duidelijke eerste ontvanger op het eerste balcontact ingrijpen, dan zien we dit als een onopzettelijke overtreding.

Geen duidelijke eerste ontvanger

Als er geen duidelijke eerste ontvanger is, dan krijgt het team dat de bal niet omhoog speelde het recht om de bal te ontvangen. Er is geen duidelijke eerste ontvanger als spelers, op het moment dat de bal zich op het hoogste punt van de vlucht bevindt, binnen speelafstand van elkaar staan of tegelijk (of vanuit verschillende kanten) in de richting van de landingsplek bewegen zonder dat er een duidelijke afstand tussen hen is. In deze situaties fluit je de hoge bal af, omdat gevaarlijk spel kan ontstaan.

Binnen 5 meter, maar buiten speelafstand

Als een tegenstander binnen 5 meter (maar buiten speelafstand) van een duidelijke eerste ontvanger staat op het moment dat de bal zich op het hoogste punt van de vlucht bevindt **en** niet actief bij het spel betrokken is, dan heb je de mogelijkheid om hier niet meteen voor te fluiten en voordeel af te wachten.

Als je kiest om voordeel af te wachten, dan beoordeel je of het niet op 5 meter (maar buiten speelafstand) staan van de tegenstander de vervolgactie van de duidelijke eerste ontvanger aantoonbaar hindert. Hierbij kan je denken aan een tegenstander die een duidelijke eerste ontvanger meteen onder druk zet door in de richting van de bal te bewegen nadat deze is ontvangen of een pass te onderscheppen die na de ontvangst wordt gegeven. Is dit het geval, dan is alsnog fluiten de juiste beslissing.

*N.B. Tegenstanders die **binnen** 5 meter (maar buiten speelafstand) staan van een duidelijke eerste ontvanger, mogen de bal niet direct proberen te spelen na het eerste balcontact van de duidelijke eerste ontvanger. Zij stonden immers niet op afstand. Voor deze specifieke tegenstanders geldt dat zij de bal pas weer mogen proberen te spelen als de bal zich buiten een straal van 5 meter bevindt (bepaald vanaf het punt van het eerste balcontact).*

Veilige onderschepping van de hoge bal

De actie van het onderscheppen van een hoge bal moet leiden tot het wegspeelen of wegnemen van de bal uit de situatie. Het is hiermee iets anders dan een aanname.

Een onderschepping van een hoge bal buiten speelafstand (maar binnen 5m) door een tegenstander is toegestaan mits dit veilig gebeurt. Voorwaarde hiervoor is dat tegenstanders van de duidelijke eerste ontvanger geen duelsituatie veroorzaken en/of dat de spelers van beide teams elkaar niet binnen speelafstand naderen.

Onveilige onderschepping van de hoge bal

Een (poging tot) onderschepping van een hoge bal binnen speelafstand of een mislukte onderschepping buiten speelafstand (maar binnen de 5 meter) zien we als een onopzettelijke overtreding. Let wel: voor een mislukte onderschepping binnen 5 meter moet altijd gefloten worden, tenzij voordeel de gepaste straf is.

Wees je ervan bewust dat tegenstanders die een duidelijke eerste ontvanger van achter of van voor naderen en daarbij proberen om de hoge bal te onderscheppen, eerder een gevaarlijke situatie veroorzaken dan spelers die van opzij komen.

Alle overige afspraken rondom de hoge bal op een rijtje.

THEMA 3 - OFF-THE-BALL SITUATIES

Managen van off-the-ball situaties

Bij off-the-ball situaties vinden steeds vaker fysieke duels plaats waarbij spelers zich ten koste van hun tegenstander zo goed mogelijk proberen te positioneren. Hierbij kan je denken aan het blokkeren van looprichtingen, het vasthouden van de stick van een tegenstander, het lichaam gebruiken om ruimte te creëren ten koste van een tegenstander, tegen elkaar aanduwen of grovere acties.

Scheidsrechters moeten alert blijven op deze situaties (door ook duels te scannen als de bal niet in de buurt is) en hier tijdig en gepast op in te grijpen. Let op: De aard van het duel bepaalt hoe je als scheidsrechter deze situatie wil managen.

THEMA 4 - STRAFCORNER

Let op: In de Hoofdklasse en de Gold Cup wijkt het management van de strafcorner op enkele onderdelen af van de andere competities.

Uitlopen op het fluitsignaal

Er is een trend waarneembaar waarbij verdedigers meteen op het fluitsignaal van de scheidsrechters uitlopen. Dit is niet toegestaan. Verdedigers mogen pas uitlopen nadat de bal door de aangever is gespeeld. Mocht deze situatie zich toch voordoen, dan bestraf je de verdedigende partij door een van hen naar de middenlijn te sturen.

Managen van de re-take of strafcorner na tijdstop

Tijdens wedstrijden vragen aangevers vaak hoe scheidsrechters bij een re-take of een strafcorner na een tijdstop het direct aangeven van de bal managen. Er is nu besloten om hier een gezamenlijke afspraak voor te maken. Centraal blijft dat een re-take of strafcorner na een tijdstop zo snel mogelijk genomen moet worden. Echter nadat beide partijen staan opgesteld, roep je als scheidsrechter luid '5' om aan te geven dat je de re-take/strafcorner binnen die tijd (5 seconden) gaat vrijgeven.

Bijeenkomen aangever bij aanvallers bij een re-take

Na het toekennen van een re-take is het voor de aangever niet toegestaan om met de rest van de aanvallers opnieuw bijeen te komen. De re-take moet immers zo snel als mogelijk weer worden genomen. Mocht de aangever zich richting de rest van de aanvallers bewegen met de intentie om zich bij hen te voegen (bijvoorbeeld op de kop van de cirkel) of instructies van hen te ontvangen, dan stuur je deze aangever naar de middenlijn en moet de aangever worden vervangen door een andere speler van de aanvallende partij.

Weggooiden beschermende kleding (gevaarlijk en nalatig)

Van verdedigers wordt verwacht dat zij hun beschermende kleding zonder gevaar voor scheidsrechters, tegenstanders en omstanders afdoen.

Er is sprake van een gevaarlijke situatie als een scheidsrechter, tegenstander of omstander zich op het moment van gooien **in een normale houding** bevindt en **boven de knie** wordt geraakt door de beschermende kleding. In dit geval wordt een speler bestraft met een persoonlijke straf (gele kaart, 5 minuten) voor gevaarlijk en nalatig gedrag. Nalatig betekent hier achteloos, niet voldoende oplettend.

Indien deze situatie zich voordoet tijdens open spel, dan bepaalt de positie van de bal de op te leggen spelstraf. Buiten de cirkel betekent dit een vrije slag en binnen de cirkel een strafcorner. Was er echter al een spelstraf of spelhervatting opgelegd, dan blijft de originele beslissing staan (zelfs als deze in het voordeel was van de partij die de overtreding beging).

Verlaten 23-metergebied met masker nog op

Voor het masker geldt dat deze bij de eerste mogelijkheid veilig afgezet moet worden (m.u.v. de spelhervatting direct na een strafcorner). Aanvullend hierop geldt dat verdedigers met het masker nog op tot aan de 23-meterlijn hun verdedigende actie mogen afmaken.

Gaan verdedigers met masker nog op over de 23-meterlijn, dan krijgt de aanvallende partij een vrije slag buiten het 23-metergebied op de plek waar de verdediger met het masker nog op stond. Dit betekent dat de verdediger met het masker nog op niet meer per se bij het spel betrokken hoeft te zijn om *'in overtreding'* te zijn buiten het 23-metergebied.

 Alle overige afspraken rondom de strafcorner op een rijtje.